

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Bolniška blagajna v Kranju.

»Slovenec« je v soboto priobčil interpelacijo, ki so jo klerikalci stavili v državnem zboru zastran volitev v bolniško blagajno v Kranju. Tega, kar je pisal dr. Šusteršič v tej interpelaciji, si dr. Lampe ne upa v svojem imenu ponoviti, ker dobro ve, da bi sicer šel na Žabjek. S tem je ta interpelacija že zadostno označena. Pod plaščem imunitete, pod varstvom poslanske nedotakljivosti je poštenjak dr. Šusteršič nagromadil celo vrsto zlobnih sumničenj in izmišljotin, ki bi se kaj hitro izkazala kot vseskozi ničevna in puhla, ako bi stvar prišla pred sodišče. Toda klerikalci se bodo skrbno varovali, da bi jim dali napadenci priliko za dokaz resnice. Čemu ima dr. Šusteršič poslansko imuniteto?

Mi smo sicer to zadevo že na kratko pojasnili, a ker se iz nje spozna, s kakimi ničvrednimi sredstvi klerikalci delujejo, se nam zdi umestno, da posnamemo še nekoliko tega, kar je v pojasnilo priobčil »Gorenjec«:

Kranjska okrajna bolniška blagajna je v najlepšem redu in ima čez 6500 K premoženja. Za nedeljo teden so bile razpisane volitve delegatov, ki potem volijo različne odseke. Malkontenti so hoteli dobiti blagajno na vsak način v roke. Pripravljali so se na naskok že dalje časa. Zarotili so, da bodo na vsak način odstranili strogega blagajnika Rudolfa Kokalja. Kobljarju je pa bilo seveda največ na tem, da bi Ciril Pirc ne bil več načelnik, kajti potem bi lahko pisal, da je deželni poslanec izgubil zaupanje.

Kokalja so hoteli ugonobiti še pred volitvijo. V preteklem letu je bil on tudi blagajnik pasivne blagajne godbenega društva. Celo leto je zakladal blagajno s svojim denarjem. Na obnem zboru godbenega društva dotakratni in potem zopet izvoljeni odborniki niso hoteli več prevzeti odborništv in z velikim trudom se je skrpal novi odbor, v katerem imajo ve-

čino malkontenti. Glasom računskega zaključka je imel tirjati Kokalj od blagajne gasilnega društva krog 220 kron. Odbor mu je vrnil to svoto, a čez tri dni ga je ovadil neki član godbenega odbora sodišču, češ, da med dohodke ni vpisal nekega prejema. Čez nekaj dni potem je še odbor sam napravil dve ovadbi za par kron. Eno ovadbo je med tem že umaknil. Recimo, da je Kokalj, ki je poleg godbene blagajne opravljal še kakih pet drugih blagajen, res pomotoma pozabil vknjižiti kako svoto, kar se lahko pripeti vsakemu, s tem pa gotovo še zdavnaj ni dal komu povoda sumničiti ga izneverjenja, zlasti ker mu je bila blagajna dolžna najmanj še enkrat večjo svoto. Dostojni ljudje v takem slučaju opozore blagajnika na pomoto in ne delajo kazenskih ovadb. Sploh se bo pa o tem še govorilo pred sodiščem.

V torek pred volitvijo so nekateri člani bolniške blagajne sumničili blagajnikovo poslovanje pri c. kr. okrajnem glavarstvu in svetovali, naj se z ozirom na podano ovadbo zaukaže revizija. Še tisti dan izvršena revizija je dognala, da so sumničenja neopravičena, in da se nahaja blagajna v urozenem redu. Koncem napominamo ovadbe trdijo ti ljudje, da so se pritožili tudi pri načelniku Pircu, a da le-ta ni hotel ničesar ukreniti. V resnici pa načelnik niti z enim teh poštenjakov ni govoril! No, tudi ta obrekovanja in laži se bodo pretresovale na pristojnem mestu.

Ker niso ničesar dosegli s podlo denunciacijo, so skušali z zvijačo zagotoviti si večino pri volitvi. Dobro so vedeli, da ne morejo zmagati z delodajalci in še manj z delavci. Zato so zadnja dva dni začeli priglasiati na stotine delavcev, da bi si tako pridobili 33 delavskih odposlancev. Plačani agitatorji so po mestu in po deželi lovili delavce in jim obljubovali po 3 krone in še več na dan. Po deželi so raztrosili vest, da so se začele graditi »Pavšlarjeve fabrike«.

Že v petek zjutraj se je zbralo kakih sto delavcev v Pavšlarjevem kamnolomu ob Kokri. Ker so dobro vedeli, da se ne gre za resno delo, ker jih ni nihče priganjal in tudi ni bilo na razpolago potrebne orodja, so pasli lenobo in zbijali šale. Po kakih 5—10 je radi lepšega, časih kar z rokama, premetavalo kamenje in sneg. Semtertje so tudi navrtali kako skalico in so za »špas« malo razstreljavali. Večinoma so se pa razšli po šnopsarijah ali so odšli kar domov.

Prava gonja je nastala v soboto zjutraj. Delavci so prihajali kar trumoma v mesto. Tomaž Pavšlar je letal okoli kar s polom in zapisoval delavce »po 3 krone«. Ko so bili zapisani, odšli so lahko tudi domov. Pavšlar je prevzel vlogo priganjača za polirja Žebreta, ki je potem vse delavce prijavil blagajni. Delavci so pa trdili, da jih je Pavšlar »gori vzel«. Tudi o Kobljarju se govori, da ni mogel zdržati doma v farovžu. Najbolj so mu bili neki pri srcu pobožni Stražiščani. Število kmetov (med temi tudi gruntarji) in delavcev je naraščalo vedno bolj. Vmes je bilo videti mnogo čudnih postav zabuhlih obrazov, prave prcvate barabe, katerim je bojaželjnost odsevala z obrazov. Gugalji so se vinjeni po cestah, onesnaževali so kote, upili kakor divjaki in stepli so se v treh krajih do krvavega. Mnogo jih je preobvladal sladki »heruš« in obležali so nezvestni na cesti. Drugi so jo popihali domov, češ, saj nismo najeti za delo, ampak za — volitve.

Liberalni delodajalci niso nikakor hoteli prepustiti blagajne označenim elementom in zato so tudi jeli sprejemati delavce. Agitatorji so prežali ob cestah, ki vodijo v mesto in najemali so delavce. »Pavšlarjeve fabrike že zidajo! Kdor je za fabrike, naj gre z nami!« so vabili Pavšlarjevi priganjači. Meščanstvo je s strahom pričakovalo prihodnjega dne. Vsakdo je bil prepričan, da bode prišlo do krvavih izgrediv. Pričakovati je bilo nad 1000 delavcev!

Vsekako bi bila prodrla stranka, k ima sedaj blagajno v rokah, za najmanj sto glasov. A na razpologo je bilo le 7 žandarmov in 2 policaja. Velike in od investne strani nahujskane množice bi ne bilo mogoče brzdati. Vsaka kontrola pri volitvi bi bila izključena. A ne glede na to je smatralo načelnništvo za svojo dolžnost, varovati koristi blagajne, koristi stalno nastavljenih delavcev in nikakor ne pri-pustiti, da bi odločevali o usodi blagajne samo v svrhu volitve za en ali dve dni nazaj. Zato je v soboto popoldne odgodilo volitev na nedoločen čas in sklenilo s tem, samo za volitev prijavljenim delavcem ne priznati članstva. Glasom pravil bi imeli namreč potem, četudi že odglašeni, še skozi šest tednov pravico do bolnišnine, kar bi blagajnično premoženje lahko ugonobilo v enem mesecu.

Trezno misleče meščanstvo je odobravalo in z veseljem pozdravljalo ukrep načelnštva, a kakor bomba je padel ta, po lepkih razglašeni opravičeni sklep med kranjske malkontente. Zmage so bili gotovi, ker niso vedeli, koliko delavcev imajo pripravljenih nasprotni delodajalci. Bledi so letali po mestu. Toliko denarja so žrtvovali za prazen nič! Pritožili so se baje brzojavno na deželno vlado in na ministrskega predsednika. Ubogi Körber, strašno se je moral prestrašiti Pavšlarjevega telegrama!

V nedeljo zjutraj je prišlo zopet na stotine delavcev v mesto — po plačilo. Prismojena gonja se je res na vreden način zaključila. Žebre je izplačeval s Pavšlarjevim denarjem (!) in Pavšlar je razburjen nadzoroval razljučeno množico. Kakor se kaže, je nedostajalo denarja. Mesto po tri krone nekateri niso dobili niti ene. Trgali so delavcem »zasluženo« plačilo, »ker se niso vršile volitve«! Delavci so kleli in se grozno pridušali. Koliko greha so provzročili kranj-

LISTEK.

Ženska duša.

Govoril v »Ženskem društvu« dne 2. marca t. l. dr. Ivan Robida.

Slavna gospoda!

Časti, katero mi je izkazalo slavno »Žensko društvo«, ko me je izvolilo poklicati, da predavam v tem odličnem krogu članic njenih in po njih povabljenih gostov, te časti, zdi se mi, ne skazal bi se vrednega, ako bi vam očrtal in naskikal predmet, o katerem imamo govoriti, po načinu zaljubljenih lirikov, sentimentalnih zaljubljenecv in tistih korifej svetlega parketa, čegar finesam, kakor znano, ne obstoji dalj časa nobeno žensko srce. Vsa ta ljubezensko navdahnjena elita moškega sveta ima brezdvomno tudi vse druge namene, nego jaz s skromnim svojim predavanjem. Moj namen je: v besedah označiti in orisati razliko med duševnim življenjem moškega in ženske, razliko, katero navzlic vsem utajevanjem feministov čutimo vsi, katere ne more utajiti treznemu opazovalcu in razmotri- valcu nobena, še tako zasukana in bobneča retorika, ker jo kaže in uči kulturna zgodovina vseh narodov, in jo potrjuje vsak dan iz novega antropologija in na-

ravoslovje, fiziologija in psihologija, pred vsem pa naše, če še tako navadno, vsakdanje življenje.

Rekel sem, to diferenco v duševnem življenju obeh spolov »čutimo«. Opisavati in izražati čustva pa je stvar umetniškega proizvajanja; dejstva konstatirati, njihove medsebojne razmere in vzroke razjasnjevati, pa je naloga znanstvenega raziskavanja. S tega stališča pregledali bomo tudi nocoj žensko dušo, in pri tem razmotrivanju bržčas opazili, da ni vse tako, kakor se zdi in vidi na prvi pogled, da marsičesar nismo zapazili v navadnem življenju, tega in onega pojava ne se prav zavedali ali si ga drugače razlagali, kakor odgovarja resnici.

Dasi ni moči duševnega življenja, t. j. skupnostnih funkcij naših možgan in našega živčevja v istini ločiti v več popolnem različnih kategorij, posluževali se bomo radi ločnega pregleda vendar obče navadne razdelbe, in se mestoma ozirali na intelekt, na čustveno življenje (Gefühlsleben) in na hotenje.

Kdor se hoče poučiti o kaki znanstveni stvari, lotiti se mora najprvo podobnih, sličnih, a elementarnih pojavov iste ali sorodne vrste. Kdor hoče razumeti delovanje parnega stroja, mora pričeti pri najednostavnejšem Papinovem loncu, kdor hoče določiti tek solnca in planetov, pričeti

mora z najnavadnejšimi računi na neznahtni škrkljasti tablici. Kadar smo se priučili najednostavnejšim pojavom in odnošajem, stoprav potem gremo lahko v našem prizadevanju naprej. Najednostavnejših razmer pa ni iskati v duševnem življenju popolnem razvitega, izomikanega in izobraženega človeka, — ampak v njemu podobnih, a v primeri z njim v razvitku zaostalih bitij in vrst, t. j. pri visoko stoječih živalih, v priprostem človeku z naravno ob sebi in iz sebe se razvilem duševnem življenju, in končno v še nedovršenem, telesno in duševno rastočem človeku t. j. otroku. Za naše namene zadostovalo bo iz večine zadnje, in ozirali se bomo na ostale pripomočke samo tam in samo v toliko, kolikor bo neobhodoma potrebno.

Duševno življenje deteta, prišedšega na svet, omejeno je na najnižje avtomatizme, kot vpitje, dihanje, gibanje z ustnim mišičevjem itd. V navadnem pomenu besede je tako dete slepo, gluho in — bebasto. Od prave behavioristi pa se loči v tem, da ta behavioristi ni konec, ampak začetek duševno-življenjskega procesa; iz tega stanja prične se po preteku nekaj mesecev otrok vzbujati; na mogočna dražila, kot n. pr. strele, udarce s činelami, svitlo luč itd. se odziva. Iz teh razlogov vidimo tudi deteta, nekaj mesecev stara,

grabit le po svetlih, blestečih se stvareh po igračah, ki zvone in cingljajo — za ostale, mirne, stoječe, ne posebej po barvi, glasu itd. odlikujejo se predmete se ne zanimljejo, ker jih sploh niti ne opazijo. V tem času — torej recimo do poldrugega leta — je razvoj duševnega življenja pri obeh spolih enak. Takrat pa prične velika množica otrok poskušati se z najprimitivnejšo govorico, jeden prične preje, drugi pozneje — a kdor opazuje večje število otrok, najde, da iz večine — (kar povem brez vse zlobe) — dekletca preje, izdatnejše in pravilnejše prično z izreko in besedami, kakor fantiči. Gibanje in kretanje deklet je že pri štirih letih manj nerodno, nego v splošnem pri isto toliko starih otrocih moškega spola. Če tudi otrok vseskozi posnema, in si po navodilu odraslih dečki volijo druge igre nego deklice, opaziti je pa že tedaj, da so dekleta tišja, zato pa dečki toliko živjeji, kar se v starosti 5—10 let še vse izdatneje pokaže. V ta čas pade tudi tako imenovana »lažnjivost« otrok, svojstvo, katero bi bilo popolnem napačno smatrati kot popačenost ali etičen defekt, ampak katero se razlaga iz tega dejstva, da otrok slabo in površno opazuje, da doživljava ne ostanejo dovolj trdno v spominu in da vsled tega deluje mogočna otroška fantazija, katera, kakor znano, vedno hrepeni

ski klerikalci! Ko bi ne bilo žandarmerije, bi se bila Pavlarju slaba godila. Stati ga je morala vsa brezvapešna komedija vendar še par tisoč kronic. Pravijo, da bi bilo pametnejše, ko bi bil ta denar porabil za kaj nujnejšega.

V dokaz, da je bila vsa gonja povsem navaden »Wahlschwindel«, naj pripomnimole še toliko, da je mojster Žebre takoj v ponedeljek odglasil vse (krog 300) v petek in soboto priglajene delavce. In potem se drznejo ti ljudje še zahtevati v pritožbi na okrajno glavarstvo, da naj tisto ukaže načelnistvu okrajne bolniške blagajne, da takoj izvrši volitev delegatov na podlagi zaznamka delavcev, katerega so s prijavo tolikega številca neopravičenih delavcev »korigirali« v svoje politične namene. Pa vendar ne mislijo ti čudaki, da so c. kr. uradi postavljeni zato, da bi podpirali kranjske malkontente pri njih zahrbtnem in zavrtnem početju v škodo takega zavoda, kakor je okrajna bolniška blagajna.

V Ljubljani, 12. marca. Državni zbor.

V včerajšnji seji se je zaključila razprava o cestah, ko so govorili Kozlowski, Wenger, Jaroš in Lemisch. Točka se sprejme nespremenjena. — Potem se vzame v razpravo brambovsko ministrstvo. Prvi govornik je bil poslanec Biankini, ki zahteva, da se premesti bosanski polk z Dunaja, kjer umira toliko vojakov za jetiko, v Zagreb. Potem kritikuje nastopanje orožnikov v Dalmaciji. — Potem še govorijo Götz, Hybesch in Zimmer, ki zahteva odpravo nesmiselnih kontrolnih shodov. — Razprava se danes nadaljuje. — Pred sejo je interpeliral posl. Plantan s tovariši zaradi preložitve Karlovske drž. ceste.

Karagjorgjeviči proti Obrenovičem.

Iz Zemuna je prinesla »Reichswehr« članek o ponesrečenem naklepu Rada Alavantića na prestol Obrenovičev. Članek trdi, da se je le čuditi, da se ta naklep ni posrečil. Alavantić, znani pristaš Karagjorgjeviča, je opetovano odpotoval iz Mitrovice ter se vračal vedno z večjo svoto denarja. Pred 2 mesecema je bil v Budimpešti, kjer se je vršila pod predsedstvom pretendenta seja srbskih malkontentov. Vrnil se je bogato založen z denarjem. Z njim v zvezi je bila neka gospa Milenković, katero opazuje srbska vlada že dolgo kot nevarno spletkarico. Nedavno so jo na Srbskem zaprli. Njena nadaljnja usoda ni znana. Alavantić ni hotel povedati ničesar pred svojo smrtjo; izdihnil je z vzdihom: »Karagjorgjevič!« Ime Alavantić se vrača pri vsakem punktu v Srbijo. Pred 58. leti so tudi udrli iz Mitrovice oboroženi ustaši do mesta Šabac, da bi vrgli kralja s prestola ter posadili

po pripovedkah in pravljicah. Na prvi pogled čudno, a po tem, kar smo slišali, da se dekletca hitreje razvijajo, naravno je torej, da so fantiči manj zanesljive priče, kadar se gre za to, da se dožene, kdo je smetano obližal, ali kam je kos sladkorja zginil, nego pa deklič. — Kar se tiče medsebojnega življenja v teh letih, pa se spoli še udeležujejo skupnih iger, časih se malo skregajo in zlasajo, časih se tudi ženijo in obhajajo svatbo, uprizarjajo druge podobne igre — vse posnemanje življenja odraslih. V šoli pa — tukaj je z dečki dosti večji križ, nego z deklicami — uče se slabše, deloma, ker se menda res težje uče, deloma ker so dosti bolj raztreseni, nepazljivi in nemirni. Deklice pa postanejo v istih odnosajih že tedaj »pridne«, njihove naloge so redne, snažne itd. Pridne pa so tudi doma; če moči, silijo v kuhinjo, pestujejo, tešé in oblačijo male bratce in se dosti redkeje drsajo in kepajo, kakor dečki v njihovih letih. Če se mi bo tudi s posameznimi slučajmi ugovarjalo, da teh razlik ni, tedaj trdim, da v obče brezdvomno tako stvar stoji. Opozorjam samo na to, da se semtertja dobi dekletce, ki se razlikuje od ostalih sovremenice in ima navade fantičev — kako dobro vsak to čuti in ve, in vem, da ste že slišali kako mater ali druge ljudi, ki pravijo o takem dekliču: »to je cel fant!« In tega bi se vendar ne moglo reči, ne opaziti, če bi razlik že tedaj ne bilo.

(Dalje prih.)

nanj drugega. Na čelu je stal ustašem neki Jovan Milenković — Alavantić, očim nedavno ustreljenega Alavantića. Takrat pa so šli ustaši proti Aleksandru Karagjorgjeviču in so hoteli posaditi na prestol Miloša Obrenovića. Karagjorgjevič se je moral res odpovedati, in Miloš je postal kralj. Alavantići so torej izpremenljivi politiki, a vedno so med predrznimi ustaši. Toda Alavantići so sorodniki Karagjorgjevičev, dasi se to taji. Tudi, ko je bil Mihael Obrenović umorjen, so odklanjali Karagjorgjeviči vsako zvezo z Alavantići, ki gotovo ne bodo nehali nadalje ruvati proti Obrenovičem.

Vojna v Južni Afriki.

Lorda Methuena, ljubljena angleške aristokracije, je Delarey porazil in ujel. Methuen, tip častnika, kakršen ne sme biti, je eleganten salonski lev londonske družbe. Morda je sam pogumen in viteški, a za stratega nima poklica. Bil je štiri leta vojaški atašé v Berlinu ter se udeležil vojen v Egiptu in v deželi Bečuana. Kot potomec plemenite familije je hitro avanziral ter bil že spočetka vojne v Južni Afriki med poveljniki. Znano je še, kako je poskušal osvoboditi oblegano mesto Kimberley. Buri so se mu umikali in Methuen je sporočal v London zmago za zmago. Šel je torej za navidezno beževimi Buri, dokler se niso nakrat ustavili ter ga 11. decembra 1899 občutno porazili. Polkovnik Wanchope je obležal na bojišču. Drugi generali so ga morali izrezati iz stiske, in takrat se je celó govorilo, da je Methuen zblaznel. Pozneje se je moral umakniti iz sprednje vrste in dolgo ni bilo slišati ničesar o njem. Potikal se je po zahodnjem Oranju in jugozahodnjem Transvaalu, a do boja ni prišel, ker niti Roberts niti Kitchener nista marala, da ju blamira iznova. Po dolgem času pa se imenuje Methuen zopet, a v zvezi z novo veliko nesrečo. Delarey, ki je poleg Deweta in Bothe najodličnejši poveljnik Burov, ga je porazil docela in ga ujel z velikim delom njegovih čet 41 mrtvih, 77 ranjenih in več sto ujetih je bilo na angleški strani. Methuen pa je prvi general, ki je padel Burom živ v roke. Izpustili ga pač ne bodo, saj vedó, koliko ugleda uživa Methuen v londonski aristokraciji. Kitchener ne bo mogel več obsojati Burov na smrt, saj je Methuen ujet! Sistem stražnic se je zopet izkazal nerabnim. Miroljubni Angleži pa imajo danes zopet lažje polje. Vojni minister in lord Roberts sta v zbornici izrazila svoje simpatije ranjenemu in ujetemu Methuenu, kar pa poraza ne more zmanjšati. — Brno nima toliko prebivalstva, kolikor štejejo izgube Angležev dosedaj. Poslali so na bojišče že več konj, kakor jih imajo Češka, Dolenja in Gorenja Avstrijska skupaj. Vsak mesec veljajo Angleže samo konji 6 milijonov kron. Pri zadnjem ponesrečenem lovu na Deweta so izgubili 5000 konj. Stroškov so imeli Angleži doslej več, kakor je znašala vojna odškodnina Francije l. 1871. In vendar imajo po 29 mesecev trajajoči vojni Buri še nad 1/2 vsega bojišča v svoji oblasti. Sedaj se pričinja v Južni Afriki jesen. Poletje Angležem ni doneslo odločilnih zmag. Buri pa trdijo, da se morejo braniti še pet let.

Najnovejše politične vesti.

Načelniki klubov so imeli včeraj posvetovanje, kako stališče bo zavzeti pri podrobni proračunski razpravi o naučnem ministrstvu, ki se vrši jutri. — Pododsek za predlogo o obdačenju voznih listkov je dovršil svoje posvetovanje, a dodal je še določbo, da so obdačenju podvrženi tudi prosti vozni listki. — Pri volitvah v dunajsko trgovsko zbornico so zmagali v vseh treh sekcijah naprednjaki, dasi je bila do sedaj 3. sekcija v rokah krščanskih socialistov. — Nadaljne obsodbe turških odlikavev. Vojno sodišče v Carigradu je obsodilo načelnika v vojnem ministrstvu, generala Nassima na degradacijo in prognanstvo. Maršal Fuad paša je obsojen na degradacijo in petletno ječo. — Zaradi veleizdaje ustreljen. V Varšavi so prijeli in ustrelili polkovnika Grima, ki je že deset let prodajal Nemčiji važne vojne dokumente. Grimm tega ni tajil, temuč izjavil, da je kot Nemec smatral za svojo dolžnost, služiti nemški državi. — Zakon o pre-

membii §§ 59. in 60. obrtnega reda je dobil cesarjevo potrjenje. — Letošnji vojaški manevri za južno armado bodo od 27. avgusta do 3. septembra na ogrsko-sedmograški meji. — Iz Mandžurije odpokliče v 18 mesecih Rusija vse svoje čete. — Splošna stavka poljedelskih delavcev se je začela v severni Italiji. — V varstvo srbske dinastije se je okoli Mitrovice in za mejo pomnožilo orožništvo ter se uvedla stroga kontrola pošte in hrvoja. V Mitrovice je prišel za stalno vladni komisar.

Dopisi.

Iz Smlednika. V »Slovenca« št. 54 od 6. marca se je neki dopisnik zopet skopal name in mi dokazuje nekaj, česar sam ne veruje. Če je resnicoluben in je res tako dobro poučen o vseh razmerah v Smledniku, potem bi gotovo drugače pisal, ali pa zanalasč zavija, češ, dajmo, vzemimo samo malo zlatega časa, katerega bo potratil, da odgovori. Odgovarjam mu in sicer danes zadnjikrat, če se ne bo podpisal, da bom vsaj vedel, s kom imam opraviti.

Na 2. odstavek njegovega dopisa mu stavim le sledeča vprašanja: 1. So li pevke, če hodijo v cerkev pet, potem izključno samo cerkvene pevke? Morajo li pevke v času, ki nimajo s cerkvenim petjem popolnoma nič opraviti, ko so storile povsem svojo dolžnost, vseeno še potem le na to misliti, da so cerkvene pevke in se potem ne smejo kot take ukvarjati tudi z drugim petjem? 3. Morajo li pevke za vsak korak, ki ga store po dovršeni dolžnosti v cerkvi, prositi g. župnika in ga vprašati, li smejo uporabiti prosti čas, kakor hočejo? Ne odrekam besede g. župniku pri cerkvenem petju, mislim pa, da ima pri izvancerkvenem petju edini le besedo tisti, ki to uči, a nihče drugi, kajti pevci niso hlapci in dekle, pa še ti imajo svoj čas, katerega uporabijo lahko po svoje, dasiravno so pri gospodarju vedno in štejejo k družini.

Na pritisk pridem pozneje. Tukaj pa omenim, da je bila v dan one veselice skušnja v župnišču — in to pribijem, ker je oseba, katera se je tega petja v župnišču sama udeležila, to povedala prav na mojem domu. Vrhutega so čula isti dan žensko petje v župnišču tudi druga ušesa, in dotične osebe na to lahko prisežejo. In kdo je vodil petje? Oseba je to povedala, a vsak pameten človek lahko sam uvidi, da ga drugi voditi ni mogel, kot g. kaplan, ker drugega v župnišču zmožnega ni za kaj takega, g. župnik ga gotovo ni vodil, dasi ne rečem, da ne bi bil zmožen. Vrhutega je isti dan g. kaplan tudi na koru igral, in tedaj komaj čakal, da sem odšel jaz s kora. Pevke sem pošiljal v farovž?! Iz trte ste jo izvili, gosp. dopisnik? Ko so pevke izvedele, kako stvar stoji, so šle same, če so šle v župnišče. Vi trdite, da so gori bile. Dobro! Pokazale so s tem, da bi rade sodelovale pri oni dobrodelni in nedolžni veselici, a so bile odvisne od župnišča. Kje je bil tedaj pritisk? Za pevke se tedaj jaz nisem prav nič skrival. Ravnale so same. Povedal sem jim le svoje mnenje, da se odpovem orgljanju če ne gredo.

Kar se tiče vzroka, ki ga nisem navedel v dotičnem pismu na farni urad, naj se dopisnik le potolaži, kajti vedel ga je gosp. župnik sam gotovo, saj so bile pevke pri njem, kakor trdi in ko so ga prosile — saj po družega ko prosit niso šle, — so mu ga gotovo povedale. Bode pa morebiti dopisnikova ona zahvala za naklonjenost, kajti on zna, da mi je gospod kaplan, ko sem še orglal metal polena pod noge, ter uplival posebno na moške pevce — v ne posebnih zgodnjih večernih in zgodnjih jutranjih urah. In če g. župniku nisem vzroka povedal, saj si je gospod vendar lahko sam mislil, ko sem ravno ta dan in tako nenadoma orglanje odpovedal.

O šolarskih mašah rečem le toliko, da k rednim šolarskim mašam dopisnik sili tudi one, katere je upeljal g. kaplan sam, in o katerih trdi, da ne more nikogar siliti, da bi jim prisostoval. K rednim šolarskim mašam štejem jaz one, ki so običajno vsako šolsko leto kakor: cesarska maša, maša v dan sv. Elizabete, sv. Alojzija dan itd. O teh šolarskih mašah sem govoril jaz, o teh trdil, da moram skrbeti

za petje jaz. Če pa odloči, da molijo otroci rožni venec, odpade moja dolžnost. Pri takih mašah sem prej vedno igral in ker še otroci niso bili priučeni mašnih pesmi, sem pel s cerkvenimi pevkami. Če pa drago, gosp. dopisnik, ki so vam razmere dobro znane, pridite ob kaki zgoraj omenjeni maši v Smlednik in prepričali se bodeste sami, da imajo moji šolarji kaj čila grla. Tudi v šoli Vam lahko postrežem z mičnimi pesmicami, vzeti iz toliko hudobnega »Zvončka«, in videli bode, da petja nisem zanemarl.

Zakaj tedaj nisem prej prosil, da se mi pusti otroke spremljati na orgljah, kot še le meseca oktobra? Zato, ker sem bil še do septembra sam organist in mi zato ni bilo treba prositi. Sami trdite, da mora gospod župnik za take dni poskrbeti, da se slovesno obhajajo, no potem mi ni bilo še posebe treba prositi, če smem, ampak sem le pomagal gospodu župniku vršiti njegovo dolžnost. Drugače pa je bilo pozneje, oktobra, ko nisem bil več organist in sem si šel v dolžnost pri rednih šolarskih mašah oskrbeti petje. Moral sem tedaj poprositi, če smem otroke na orgljah spremljati, kajti drugače ni šlo in v dan sv. Elizabete tudi nisem mogel pri zaprtih vratih na kor, zato sem poslal pred mašo šolskega otroka po ključe — in vidite — to se mi zdi nov dokaz, da imam prav, ko sem trdil, da imam od gospoda župnika dovoljenje pri vseh šolarskih mašah igrati, kajti sicer bi se ne drzil kar meni nič, tebi nič poslati po ključe.

Čudna se mi pa zdi Vaša trditev, gospod dopisnik, da bi jaz po šolarskih mašah zlezal na kor. Kako bi se to zgodilo, ne vem! Svetujte mi, prav hvaležen Vam bom, in obljubljam Vam, poslužiti se Vaše metode, če bo imela kaj vspeha.

Zdi pa se mi, da radi zavijajo nekateri ljudje. V prihodnjem odstavku tega dopisa je — zavijača. Kako že piše »Gorenjec«? Berite ga no natančno! Tam jaz nekje pravim: »Res pa je, da sem šel jaz par dni pred dotično cesarsko mašo k njemu in ga prosil, naj mi dovoli, da spremljam otroke na orgljah«. — Kje nekaj indirektnega tu trdim? Kar trdi »Gorenjec«, me ne briga. Jaz sem z navedenimi besedami njegovo trditev zavrnil. Naočnike na oči in berite natančneje!

Gospod dopisnik bi dalje rad zvedel, kdo je pisal one članke v »Gorenjca«. Verjemite mi, jaz tudi! In že poskušal sem, pa saj veste uredniki morajo biti gluhi za taka vprašanja in jaz sem od nekod dobil pismo, ki mi kaže, da imen ne bom zvedel, če sem bil tudi hud. Potrudite se k meni, pa ga prebereva skupaj. Bova morala že drugače začeti, da dopisnika poizveva.

Pišite mi tudi, da nisem preje oporekal temu, kar je bilo v 3. št. Gorenjca. Zadnjič sem Vam že v »Narodu« povedal, če ste ga brali, da nisem bral teh dopisov, če pa nočete verjeti, Vam ne morem pomagati. Sicer pa tudi tega storiti ne bi bil mogel, kajti kaj mene briga, kaj piše »Gorenjec«? Briga naj se tisti, katerega se tiče. In tisti se je pobrigal in tudi meni dal priliko, da sem storil za svojo osebo svojo dolžnost.

Kar se pa tiče »prerokov«, bi jih pa, gospod dopisnik, lahko v žep utaknil, kajti naše ljudstvo pač dobro samo ve, da še ni čulo od moje strani slabega prerokovanja, pač pa se pohujšuje nad marsikako rečjo, od katere je moja oseba daleč proč. —

Še nekaj bi Vam, gospod dopisnik, rad povedal. Svoj čas so pevke v Smledniku večkrat napravile kak izlet, in kakor čujem, celo izvan fare in ne k dobrodelnim veselicam. Gospod župnik je bil pameten mož in je vedel, da hudega ni, pa jim je take zabave privoščil, ali pa se ni brigal, da bi zato zvedel (le vprašajte sedanje pevke). Kaj je bilo tedaj vzrok, da se je gospod ravno pri tej veselici tako zavzel za to? Sam gospod župnik gotovo ne, pač pa nekdo drugi, kateremu do drugega sploh ni, kakor da bi spodkopaval iz zgolj sovraštva moje stališče. In zastavil je ta mož — imena še ne imenujem za sedaj, — prav pri korenini — pri šolskih otrokih, — da uniči pri teh najprvo spoštovanje do mene, samo otroci — vidijo

Andrej Rapè,
nadučitelj.

Izpred sodišča.

Blamiran dr. Lampe. »Sloven-
čev izdajatelj dr. Evgen Lampe je strasten
»popravkar«. Možeč misli, da s popravki
spravi resnico iz sveta. Ko bi »popravki«
imeli le količnik vrednosti, bi tudi mi
poskrbeli, da bi dobival »Slovenec« vsak
dan svoj popravek, ali »popravljenje« je
postalo že tako smešno, da se nam zdi
škoda časa in truda. Dr. Lampe pa ima
pravo strast za »popravljenje« in svet
bi kar strmél, ko bi vedel, koliko Lampe-
tovih popravkov je že padlo v naš — koš.
Volja, bombardirati liste s popravki je pri
dr. Lampetu uprav velikanska, toda z mo-
žnosti, sestavljati pravilne popravke,
te nima moči. Dr. Lampe si pač še ni
časa vzel, da bi preštudiral § 19. tisk.
zakona, sicer bi vedel, da sme popravlja-
ti le »dogodbe«, da pa ni nihče opravičen
popravljati kritik, zasmehovanj, šal itd.
ter da popravek ne sme biti polemika.
Če bi mi na pr. rekli, da je dr. Lampe
neumen, nas ne more prisiliti, da bi pri-
občili popravek »ni res, da sem jaz ne-
umen, res pa je, da sem napravil dokto-
rat teologije« Lampe pa misli, da sme
kovati tudi take popravke in nam jih je
poslal celo gromado. Luči sveta seveda
niso zagledali. No, sčasoma se dr. Lampe
že izučil. Skušnja bo tudi njega izmodro-
vala. Danes je že imel priliko, dobiti ne-
koliko vpogleda v skrivnost § 19. tisk.
zakona. Poslal je bil »Gorenjcu« po-
pravek, v katerem je z ozirom na Lam-
petovo obsodbo v zadnjem porotnem za-
sedanju rekel, »ni res, da sem jaz čast
kradel, res pa je, da še nisem nikomur
časti kradel.« »Gorenjec« se je pač po-
norčeval iz tega popravka in dr. Lampeta
neusmiljeno osmešil, pa ni priobčil po-
pravka po predpisu zakona. Dr. Lampe je
vsled tega tožil odgovornega urednika
»Gorenjca« g. Eržena, in se je o njegovi
tožbi danes vršila obravnava. Seveda
je dr. Lampe pogorel. Tožba njegova
je bila odbita, g. Eržen je bil oproščen,
ker je bil opravičen popravek odbiti, dr.
Lampe pa bo trpel stroške. To je že
skušnja, glede katere mislimo, da bo dr.
Lampeta nekoliko spametovala in ga pri-
vedla do spoznanja, da popravki niso za
šalo. Priporočamo dr. Lampetu, naj pre-
študira kak komentar tiskovnega zakona
in pa mnogoštevilne razsodbe dunajskih
sodišč glede popravkov po § 19 tisk. zak.
Tako utegne uvideti, da ima § 19 tisk.
zak. prav določne meje in se bo v pri-
hodnje znal varovati tacihi blamaži, ka-
kršno je doživel danes. Kdor hoče zaja-
nati § 19 tisk. zak., mora vendar poznati
njegovo naravo, sicer leži kaj hitro v
— jarku. Torej, dr. Lampe, »pamet nučaj
in čevlje šparaj.«

Gospod deželni svetnik Hauf-
fen je predsedoval včeraj med drugimi
tudi sledečim obravnavam:

1. Iz Škofje Loke. Na obtožni
klopi sedi leta 1864. rojeni bajtar in voz-
nik Janez Završnik, po domače »To-
mažkov« iz Škofje Loke, predkaznovan,
oženjen in oče petih otrok. Dne 19. pro-
sinca t. l. je prišel v Miklavčičevo gostilno
že pijan in zahteval smodke. Ivana Mi-
klavčič mu jih prinese. Toženec se prične
ž njo »pričkat«, ker »mu je rekla, da je
uržah, ker so se tepli«. Končno je toženec
prišel upiti in vzel nož, razbijal in suval
z njim po mizi in upil: »Meni je vse glih,
če danes vse pokoljem... Po cejsti ne
boš mimo moje hiše hodila...« Ker so
Ivana Miklavčič, njen mož in otroci po-
begnili, je še pristavil: »Zdaj pa ni no-
b'nega hudiča, bi ga precej zrezal!« Ivana
Miklavčič je pa tudi znana po svojem ur-
nem jeziku. Med obravnavo se izve tudi,
da je drug dan toženec prišel k Miklav-
čičevim in dejal: »Ustav, Johana, da ne bu-
šlo naprej«. Jezna Johana pa je dejala:
»Kar je zapisano, je zapisano in zapisano
ostane«. In res, zapisano je ostalo. Sodni
dvor je toženca Završnika radi javne na-
silnosti obsodil na štiri tedne težke
ječe s postom vsak teden. Oprostil pa ga
je od obtožbe, da je nagovarjal h krivemu
pričevanju.

**2. Amba, klobuta in pobot-
nica.** Do zadnjega časa je bil leta 1850.
rojeni, večkrat predkaznovani oženjeni po-
sestnik Janez Vidali tudi c. kr. lote-
rjski nabernik v Mengšu. Očita se možu,
da se je od nekdanj malo čudno vedel, ka-
kor tudi njegova boljša polovica. Če je
kdo zadel kako »ambo« ali »terno«, se je
nabernik z njim raje škregal, mesto da bi
mu izplačal zadeto svoto. Tako je enkrat
nekega dečka, ki je šel po zadeto »ambo«,
oklofutal in mu dal »s figo pod nos«, da
je krvavel. Tudi žena ni nič manj boje-
vita in je baje tudi dala nekemu človeku
mesto »ambo« le — klobuto. Včeraj se je
imel Vidali zagovarjati, ker je baje hotel
ogoljufati c. kr. loterijsko blagajno s tem,
da je ponaredil pobotnico za 30 gld. v po-
botnico za 60 gld. Zagovarjal ga je dr.
Triller. Sodni dvor pa se je prepričal, da
je mož nedolžen in ga je popolnoma
oprostil. Iz obravnave je to le zanimivo:
Sodniki se ne morejo prepričati o Vidali-
jevi krivdi. Vsled tega vprašajo obtoženca
čestokrat, li ni mogoče, da je kdo drugi
ponaredil pobotnico. In — toženec zanika
čestokrat to vprašanje trdovratno, akoravno

je bilo zanj dobro to vprašanje potrditi.
No, sodni dvor mu vzlic temu ni verjel
in popolnoma oprostil tega fanatika resnice.
3. Pastirček Janezek. L. 1887.
je prišel na naš svet sedanji pastirček
Janezek Štular, ki spada v občino
Cerklje. Ta pastirček je velik prijatelj mu-
zike. Orgelje — oh, to mu je vse! A or-
gelje so draga stvar in pastirji, kakor Ja-
nezek, nimajo dosti drobiža. Janezek si je
znan pomagati. Vedel je, da ima gospodar
France Bromberger, posestnik v Po-
ženku, v zaprtem predalu bankovce. Dne
9. svečana je odprl predal in vzel iz njega
tri bankovce po 20 K. In naravnost jo je
popihal v Cerklje in si kupil zaželjene or-
gelje. Ostali denar pa je dal doma v
»škrinjco« pod materino krilo; iskali so, a
našli ga niso, in potem je dejal, da ga je
izgubil. France Bromberger ga je precej
prijel in ker je Janezek najprej tajil, je
dejal k hlapcu: »Prinesi tisti »šrauf« no-
ter, ga bomo prišraufali, če ne bode po-
vedal«. Tega »šraufa« se pa Janezek ni
zbal, pač pa se je zbal stražnikov in po-
vedal vse. Pri včerajšnji obravnavi pa je
zopet tajil, da je vzel 3 desetake in pravil,
da je le radi tega takrat pripoznal krivdo,
ker so ga »šraufali«. Obravnava se je
preložila.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. marca.

— **Osebnost.** Ravnatelj na go-
riški državni realki je postal profesor
Gassner iz Solnograda.

— **Splesko „Jedinstvo“** se je
tudi oglasilo glede postopanja naprednih
poslancev pri dispozicijskem fondu, in
sicer na način, ki bi ga ne bili pričako-
vali. »Jedinstvo« velja v obče kot glasilo
dalmatinske narodne stranke, da ni »Je-
dinstvo« zadovoljno z naprednimi po-
slanci, je njegova pravica, katere mu ne
kratimo, saj mi tudi nismo zadovoljni s
hrvatskimi strankami iz Dalmacije in še
z marsičem drugim ne. Tudi da se je
»Jedinstvo« pridružilo tistim, ki bi radi
glasovanje naprednih poslancev pri dis-
pozicijskem fondu fruktificirali, nas abso-
lutno nič ne moti. Ali sredstvo, s katerim
nastopa »Jedinstvo«, je tako, da moramo
proti njemu protestirati in označiti postop-
panje »Jedinstva« kot varanje javnega
mnjenja v Dalmaciji. »Jedinstvo« piše:
»Proti vladi glasovali su, baš glede dis-
pozicionog fonda, svi slavenski poslanici,
čak i Poljaki, a zanju jedini liberali
Slovenci.« Tako debelo neresnico je
zleglo »Jedinstvo«. Istina pa je, da proti
vladi niso glasovali »svi slavenski po-
slanci kakor trdi »Jedinstvo« in tudi Po-
ljaki ne, pač pa so češki veleposest-
niki in Poljaki glasovali za vlado,
mnogo drugih slovenskih poslancev pa
ni glasovalo. Namesto flagratnega pa-
čenja resnice naj bi bilo »Jedinstvo« svo-
jim čitateljem rajše povedalo, da sta iz-
med vseh hrvatskih poslancev
samo Biankini in Spinčič glasova-
vala protidispozicijskemu fondu,
med tem, ko o drugih hrvatskih po-
slancih ni bilo ne duha ne sluha.
»Jedinstvo« se kaj čudno poda, če kot
glasilo hrvatske narodne stranke
dalmatinske na jedni strani obsoja
napredne slovenske poslance, ker so gla-
sovali za dispozicijski fond, na drugi
strani pa popolnoma zamolči, da
se ne jeden poslanec hrvatske
narodne stranke dalmatinske ni
upal glasovati proti dispozicijs-
skemu fondu, ampak so jo vsi od
prvega do zadnjega popihali. Na
jedni strani politično deklamirali o dolž-
nostih slovenskih naprednih poslancev, na
drugi strani pa prikrivati resnice, ki bi
naposled Dalmatince vendar nekoliko za-
nimalo, se nam ne zdi ravno kavalirsko.

— **Volitev občinskih stare-
šinstva na Vrhniki.** Dne 11. marca
so bili v občinsko starešinstvo na Vrhniki
izvoljeni sledeči gospodje: Gabriel Je-
lovšek soglasno županom, za svetovalce
pa gg.: Josip Lenarčič s 34 glasovi,
Karol Mayer s 29, Josip Bricelj s 28,
Ivan Gruden s 28, Jakob Kovač s 27,
Franc Kočevar s 24, Karol Kotnik
s 24, Anton Komotar s 23 in Peter
Lenasi s 19 glasovi. — Izid te volitve
je prav posebno zadoščenje za gospoda
župana Gebrijela Jelovška. Klerikalci
so bili izdali parolo, da je za Vrhniko
velezaslužnega g. župana odstraniti. Ra-
čunali so trdno, da se jim to posreči, a
ta račun se jim ni posrečil. Poraženi so
bili pri obč. volitvah in novi odbor je
zopet soglasno izvolil gosp. Jelovška

je prejel venec. V manjših ulogah so bili
g. Danilova, g. Lovšin in g. Nučič
vsi na svojem mestu ter pripomogli bi-
stveno do lepega uspeha. Gledališče je
bilo razprodano. Došlo je dokaj občinstva,
ki ga navadno nikdar ni k predstavam,
zato pa je bilo sinoči uprav demonstra-
tivno navdušeno ter je ploskalo viharno.

Jos. Oblak.

— **Repertoar slovenskega gle-
dališča.** V četrtek se ponavlja Fin-
žgarjeva včeraj najlepše uspeła narodna
igra s petjem »Divji lovec«. — V so-
boto se poje zadnjič v sezoni Rossinijeva
velika opera »Tell«, ki je najlepša operna
točka letošnje potekajoče sezone. Na to
predstavo opozarjamo zlasti rodo-
ljube izven Ljubljane.

— **Abonement na sedeže za
70 predstav** konča z 82., oziroma
s 83. predstavo. Tisti abonenti nam-
reč, ki so pričeli s prvo (nepar) pred-
stavo, imajo zadnjo predstavo v četrtek,
dne 13. marca, oni pa, ki so pričeli z
drugo (par) predstavo, imajo zadnjo
predstavo v soboto, dne 15. marca t. l.

— **Slovensko gledališče.** F. S.
Finžgar je ubral s svojim prvencem
stopinje za dramatičnimi pisatelji, katerih
reprezentant je Ludvik Anzenberger, ki
črpajo iz tistega neusahljivega vira, iz ti-
stega svežega studena — iz življenja pri-
prostega naroda. Ta smer je imela pri nas
na odru dozdej edina uspeh, kojega na-
zivljajo Nemci »durchschlagend«. Z igrami,
vršedimi se v višjih krogih, nimamo sreče.
Razun Cankarjevega »Jakoba Rude« in De-
telovega »Učenjaka«, ni še nobeno drama-
tično delo te vrste doseglo več kot tako-
zvani »Achtungserfolg«. Radi tega pa seveda
ne smemo še sklepati, da je narodna igra
za vedno edino prava pot naših drama-
tičnih pisateljev; kajti to je neomajno, da
stoji igra v višjih sferah tudi v resnici
višje. — Po dolgem času smo doživeli
včeraj zopet predstavo, pri kateri omeni-
vami ni treba olepšavati ali prikrivati.
Finžgar je srečno nastopil s svojim drama-
tičnim prvencem na slovenskem odru.
Igra »Divji lovec« se bo izvestno držala
na odru stalno, — kar je pri nas redka
stvar. Da ima skoro vse napake prvenca
i kar se tiče tehnike in izpeljave, je
umevno. Da jo bo treba malo popraviti,
opiliti, to smo čutili takoj. Kakor večina
pravih narodnih iger, tudi njena vred-
nost ne obstaja tako v umetniški sestavi
in dispoziciji, kakor v pristno narodnem
duhu, ki veje iz govornice priprostih kme-
tov in izvrstno pogojenega dialoga; reali-
stični kolorit, ki obdaja sliko grčavega
ljudstva prirode, moč pristno narodovega
izraza, — to je namreč, kar daje Finžgar-
jevi igri učinek in tudi — vrednost. — V
tem genreju se je produciral na polju
dramatične literature mnogo, mnogo, in
Finžgarjeva igra mi je vzbujala vse polno
reminiscenc, da, celo na domače dramati-
zacije. Tisti dobri, simpatični duh, naprimer
kot je »Krvavelj« v »Desetem bratu«,
nastopa tudi tu v Tončku s hudičem v
želodcu ter drži pokoncu celo igro. Brez
take figure si marsikdo že ne more
predstavljati narodne igre, a srečamo jo
le prevečkrat in diši že po — šabloni.
Okoli nje se le preveč koncentrirajo celo
dejanje in stopa v ospredje, kar pa uspehu
take igre ni na kvar. V podrobnosti se
danes ne spuščam, tudi ne v glasbene
točke in njih izvajanje. Samo to naj danes
še pripomnim: Prvo dejanje je že brez
poprave lepo in efektno ter ima veliko
vsebine. Med I. in III. dejanjem opažamo
prevelik skok v razvoju dejstev, tretje je
uteleefektno, dasi ne povse psihologično
umeteljeno, četrto pa potrebuje izvestno
radikalne predelave. Celoten efekt pa
kakor rečeno, je tak, da moremo g. Fin-
žgarju samo častitati. Na svidenje pri re-
prizi! — Igralo se je v obče dobro, ne-
kateri igralci so se celo eminetno posta-
vili za igro, drugi so zopet vegetirali ter
se zanesli na svojo rutino, med temi je
bil g. Verovšek. Mož si zna pomagati,
to je velikega pomena; sam se izvrstno
»izmaže«, doseže velik »uspeh smeha«,
da, včasih celo predstavo reši, a drugi so
pri tem reveži. To je senčnata stran ta-
kega rutiniranega igralca, ki ne zna za-
dostno svoje vloge. Sicer smo bili z iz-
vrstno karakteristiko Tončka, kojega je
igral prav po »Krvaveljsko«, jako zadovoljni.
G. Dobrovolny se je tudi za to izvirno
igro očitno potrudil in svojemu trudu
primerno, naravnost krasno igrati. G. Dra-
gutinovič nas je včeraj presenetil. Pre-
kosil je samega sebe; v tretjem dejanju
je igral umetniško. Vrla stebra naše drame
g. Deyl in gđ. Ruckova sta rešila
svoji ulogi po stari navadi izborna. G. Deyl

je prejel venec. V manjših ulogah so bili
g. Danilova, g. Lovšin in g. Nučič
vsi na svojem mestu ter pripomogli bi-
stveno do lepega uspeha. Gledališče je
bilo razprodano. Došlo je dokaj občinstva,
ki ga navadno nikdar ni k predstavam,
zato pa je bilo sinoči uprav demonstra-
tivno navdušeno ter je ploskalo viharno.

Jos. Oblak.

— **CXXVIII. odborova seja**
»Slovenske Matice« bo v četrtek
dne 20. sušca t. l. ob petih popoldne v
društveni pisarni. Spored: 1.) Naznanila
predsedništva. 2.) Potrditev zapisnika o
CVII. odborovi seji. 3.) Poročilo knjižnega
odseka. 4.) Poročilo tajnikovo. 5.) Even-
tualia.

— **Umrl** je na svojem posestvu v
Šmihelu pri Novem mestu dež. stavbni
svetnik g. Fran Witschl. Bil je zaslus-
žen uradnik in blag mož. Lahka mu
zemljica.

— **Občinski odbor na Bledu**
je v svoji seji z dne 2. marca 1902 zopet
v drugi večini enajstih glasov skle-
nil, da se nova cerkev ne dovoli zidati
na občinske davke. Vzroki so naslednji:
1. Po tem načrtu so stroški za gradnjo
nove cerkve veliko preizkušeni proračunjeni
in gotovo je, da bi nova cerkev še enkrat
toliko veljala. 2. Občina ima že sedaj 50
odstotkov občinskih doklad in občani se
že sedaj čez davek vedno pritožujejo. Ako
se nova cerkev ne more zidati brez ob-
činskih doklad, potem naj se pa sedanja
cerkev popravi. V tem smislu se glasi tudi
naša pritožba, dočim se iz prižnice na-
glaša venomer, da smo mi proti cerkvi,
kar je nesramna laž in nič drugega, ka-
kor nas namenoma napačno sumničiti pred
občani. 3. Zakaj bi se nova cerkev morala
ravno sedaj zidati, ko se bo vsled gradnje
železnice podražilo vse, tako da bi občani
imeli le še več stroškov. — Toliko dra-
gim občanom na znanje, da se bode ve-
čina občinskih odbornikov pritožila do zad-
nje inštanice. Za občinski odbor: I. Peternel,
župan.

— **Rahločuten tat.** Iz šolskega
poslopja pri Sv. Andražu v Leskovcu je
nekdo ukradel toplomer. Župnik je s priž-
nice opominjal neznanega tatu, naj toplo-
mer nazaj prinese. Župnikove besede so
menda tatu pretresle srce, kajti nasled-
njega dne je prinesel toplomer nazaj,
samo — živo srebro si je bil pridržal!

— **Obesil** se je v blaznici Anton
Šmajdek iz Toplice na Dolenjskem. Stari
mož bi bil moral blaznico zapustiti za-
radi pomanjkanja prostorov in ker ni bil
čisto nič nevaren. Ko je prišel danes obč.
sluga ponj, da ga spremi v domačo ob-
čino, se je starček pred njim skril in se
obesil.

— **Izvenredno zasedanje šta-
jerskega dež. zbora** se skljuje takoj
po Veliki noči v zadevi 14 milijonskega
posojila mesta Gradca. Namestnik grof
Clary je prišel včeraj zaradi tega na
Dunaj.

— **Iz Rajhenburga** se nam piše:
Pred nekaj časa so zlorabili naši »preča-
stiti« prižnico s sledečim naznanilom:
»Ljubi kristjani, pridite prihodnji četrtek,
vsi, ki ste bolni, v Unšuldovo gostilno.
Tja bode prišel čudotvorni zdravnik dr. Jan-
kovič iz Kozjega Vas zdraviti. Pa tudi Vi,
ki ste zdravi, pridite tja. Kajti dr. Janko-
vič pri vsakem človeku za dve leti na-
prej spozna, če bo koga zadela kaka bo-
lezen«. In res. Omenjeni dan se je mnogo
ljudi zbralo pri Unšuldu in Jankovič jim
je stavil diagnozo. Koliko mu je to neslo,
nam žalibog ni znano. Ali smo res še v
srednjem veku?

— **Obrotno gibanje v Ljubljani.**
Tekom meseca februarja zgledali so v
Ljubljani obrt, oziroma so dobili konce-
sijo: Dragotin Hribar, Gradišče št. 9, tiskar-
ski obrt; Fran Dolenc, Marijin trg št. 2,
trgovino z manufakturnim in drobnim bla-
gom; Josip Gregorin, Šelenburgove ulice
št. 6, krojaški obrt; Minibek & Herzmann,
Zaloška cesta št. 14, trgovino s kavinimi
surogati; Fran Vodišek, Dunajska cesta
št. 52, izdelovanje ročnih harmonik; Primož
Tschinkel, Zatiške ulice št. 1, trgovino s
šivalnimi stroji in popravljanje istih; Ivan
Semrajc, Martinova cesta št. 14, trgovino
z mešanim blagom; Josip Weiss, Hrenove
ulice št. 7, krojaški obrt; Roza Till, Kon-
gresni trg št. 14, stroj za brzotisek; Anton
Otošec, Krakovske ulice št. 6, plesarski
obrt; Anta Birin, Zalokarjeve ulice št. 3,

trgovino z vinom; Fran Kraškovic, svetega Jakoba nabrežje št. 21, krojaški obrt; Ivan Štrus, Martinova cesta št. 23, trgovino z deželnimi pridelki; Anton Benedičič, Vagrove ulice št. 15, sedlarski obrt; Lorenc Mikuč, Rimska cesta št. 5, prodajo drv; Marija Prekuh, sv. Jakoba nabrežje št. 19, prodajo kovčkov; Terezija Skubic, Pogacarjev trg, branjarijo. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Karol Czerny, Čevljarske ulice šte. 3, ključarski obrt; Josip Peters, Dunajska cesta št. 7, preprogarski obrt; Roza Till, Kongresni trg številka 14, ročno tiskarno; Marija Kreutzer, Marije Terezije cesta šte. 8, branjarijo; Josip Usnik, Jeranove ulice št. 3, trgovino z zeljem; Terezija Železnikar, pred škofijo št. 2, kramarijo.

— **Brzovlak iz Trsta** je imel danes dopolne približno jedno uro zamude, ker se je bil pokvaril stroj.

— **Konj splašil** se je včeraj popoldne na Bleiweisovi cesti hlapcu Jak. Pušarnu in dirjal v Hilsarjeve ulice, kjer ga je ujel neki policijski stražnik. Hlapec je padel z voza, a se je neznatno poškodoval.

— **Izgubila** je na poti po Poljanski cesti do sejmišča posestnikova hči M. P. iz Loke pri Mengšu rujavo staro denarnico s svoto 22 kron.

* **Najnovejše novice.** 20 milijonov frankov škode je povzročil predvčeršnjem veliki požar v Parizu. Zgorelo je 10 velikih trgovin. — Dve nuni sta zginili iz samostana Pieve di Lonigo v Italiji, in sicer prednica in grofica Gradenigo, ki je prenesla po moški smrti ogromno svoje premoženje v samostan. — Vsled potresa v Kavkazu je 12.000 ljudi v najhujši bedi.

* **Aristokratje v političnih službah.** Žalostno-smešno kritiko o delovanju nekaterih političnih uradnikov je podal nedavno v državnem zboru poslanec Daszynski. Iz njegovih izjav vidimo, da nekaterim voditeljem političnih uradov ni nič bolj neljubega, kakor poučna predavanja in gledališne predstave. V Novem Sandecu je prepovedal okrajni glavar predavanje o Kopernikovem sistemu in je zahteval rokopolis za dokaz, da se suče zemlja okoli solnca. V Vuciču je prepovedal okrajni glavar predavanje o kroženju vode, ravno ista usoda je zadela v Podgorcih napovedano predavanje o fonografu. — V nekem mestu blizu Broda je bilo napovedano predavanje o premičnicah in zvezdnih utrinkih. Predavanje pa je bilo prepovedano s sklicevanjem na tri epidemije: kolera, legar in koze, dasi ni nihče nič vedel o teh boleznih. Dva dni pozneje pa se je smel istotam brez zadržka vršiti velik ljudski sejem. Glede gledališke cenzure je zahteval Daszynski, naj bi se poročevalce vendar malo izprašalo tudi o njihovi inteligenci. Tako je cenzura v Krakovu brez usmiljenja ostrigla slovečo dramo »Gostija«. Besedo »rusko« in besedo »kosa« ni smel igravec izgovoriti. Duhovnik se ni smel v igri prikazati v duhovski obleki, temuč v navadni civilni. Neki Kozłowski je spisal igro »Diana« iz dobe poljske ustaje. V njej se nahaja prizor, kako se neki dvorjanin Potocki dobriča vaški lepotic. To je sedanega deželnega maršala, strogega birokrata Potockega tako razburilo, da je zapovedal celi prizor črtati. Neki drug okrajni glavar je prepovedal javno zborovanje, ker so se vršile v istem času — majnikove pobožnosti. Še par podobnih slučajev o birokratični bistroumnosti je navedel govornik. Ali je pa tem čuda, da je posl. Schumeier o enem teh junakov zaklical, da ga je »napačiti, ker je za naravoslovni muzej«?

* **Humanitarna dedščina.** Po dveletnem procesu je prisodilo dunajsko civilno sodišče volilo pokojnega ministrskega uradnika J. Floissa v znesku 400.000 K štajerskemu deželnemu odboru za ustanovitev naravnih zdravilišč.

* **Hudič zopet ujet.** »Libaner Lloyd« piše: Pretekle dni je hotelo mnogoštevilno ljudstvo vdreti v zapor in videti hudiča, kojega je vestna policija zopet enkrat ujela. Pokazal se je peklenski vladar, seveda z repom in rogovi, pri neki vdovi, katera je prejšnji dan prodala svojo kravo in dobila 80 rubljev. Zahteval je denar, ker ga je pa žena že imela v blagajni, je obljubila prestrašena, da mu ga

da drugi dan. Hudič je prišel zopet — in našel premijo. Ne vemo, li je to vse resnično, a v Libanu govore tako.

* **Drama v dramu.** Pri slavnostni predstavi v Nantesu v proslavo V. Hugota so igrali dramo »Hernani«. Igralec Jean Dulac, ki je igral z največjim uspehom Ruya Gomeza, se je koncem igre zabodel. Igralec pa se je po nesreči malone zares zabodel, kajti porinil si je bodalo le par cm nad srcem v prsi. Odnegli so ga smrtonovarno ranjenega domov.

* **Ljubezen in zakon pri Arabcih.** Mladi Arab, če se hoče oženiti, stedi z denarjem, da si more kupiti pri svojem prihodnjem tastu nevesto. Ženin mešetari z očetom za nevesto katere pa še videl ni. Oče hvali njene vrline, da več skupi, ženin pa isto znižuje in črni, da mu ni treba preveč plačati. Slednjič se domenita in Arab si odpelje ženo na dom. Delati mora vse, jesti pa ne sme z možem, temveč na strani in le to, kar možu ostane. Če je pridna, marljiva in množi možu premoženje, lahko učka za plačilo, da si mož pripelje še eno ženo.

Društva.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** ima 15. t. m. ob 1/6. uri zvečer v deželni bolnici redno mesečno zborovanje. Po seji zborujejo vsi zbornično-obvezni člani pri »Štruklju« v Kolodvorskih ulicah o volilnih zadevah.

— **Občni zbor društva »Slavec«** se je vršil ob dobri udeležbi v nedeljo dne 9. t. m. v društvenih prostorih v Nar. domu. V odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: predsednikom Ivan Dražil, podpredsednikom Valentin Kopitar, tajnikom Albin Debevc, blagajnikom Ivan Fleisch, odbornikom: Eduard Stuchly, Avgust Lehar, Ivan Vehar, Rudolf Miculinič in Hinko Tevš, revizorjem pa Karol Klobučar in Josip Gross. Predsednik se v svojem poročilu v prvi vrsti spominja umrlih rednih in podpornih članov. Vznak sožalja vstanejo vdeleženci raz sedežev. Nadalje se izreče iskrena zahvala dnevnikom: »Slov. Narodu« »Slovenec« in »Laibachericu« za blagohotno objavljenje društvenih vestí v minolem letu ter na to obširno popisuje predsednik društveno delovanje v tem letu. Kakor je posneta iz tajnikovega poročila, je društvo v minolem letu dobro uspevalo. Razven svojih običajnih vrtnih veselí, priredilo je isto tudi veliko izredno vrtno veselico v »Nar. domu« na korist nesrečnim pogorelcem. Pri le-tej se je pokazal »Slavec« v svoji pravi luči, to je bila prireditelj, na katero je društvo lahko ponosno; seveda se moramo pri tem hvaležno spominjati častitih narodnih dam, katere so k tej prireditvi največ pripomogle. Čast jim. Istotako je bila tudi letošnja maskarada tako okusno aranžirana, da je bila jedna najlepših društvenih maskarad. Začaran gozd ostal nam bode še dolgo v spominu. Po blagajnikovem poročilu ima »Slavec« 50 rednih, 20 ustanovnih, 9 častnih in 240 podpornih članov. Skupni promet iz l. 1901 je znašal K 9095 03 in sicer dohodkov K 4660 05, stroškov pa K 4424 98 preostaja prebitka K 235 07. Inventar je cenjen na K 5411 70, društveno premoženje v gotovini pa znaša K 1170 36. Če se primerja to svoto z ono lanskega leta po K 890 21, se vidi, da društvo tudi v finančialnem oziru ni zaostalo. Veselo lahko »Slavec« pričakuje svojo 20letnico, katera je skoraj pred duri; ponosno bode lahko gledal v svet na dan tega velikega društvenega praznika. Posebno vesel bode pa odbor, ker v svesti si bode, da je pripomogel društvu do take stopinje; pozabil bode vse žrtve in ves trud in z novimi močmi se bode lahko oklenil društva še tesneje, ko doslej. Pa po vsej pravici, saj predseduje le-temu mož delaven in vztrajen in ki vodi »Slavec« po pravih potih. Predsednik g. Dražil praznuje letos 10. letnico, odkar je na čelu omenjenega društva. Komur je društveno življenje znano, vedel bode koliko grenkih ur je imel v teh 10 letih in koliko truda. Danes je »Slavec« na višji stopinji in v boljših gmotnih razmerah kakor bi pa bil drugače. To je zasluga g. Dražila. Čast mu!

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Postojni naznanja, da se je moral dne 16. t. m. nameravani koncert vsled nepričakovanih ovir preložiti na 23. t. m.

Književnost.

— **Zakoni in ukazi za vojvodino Kranjsko.** Ročna izdaja, 4. zvezek, drugi natis. Izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, natisnil in založil A. Klein & Comp. 1902. Zvezek obsega določila o deželni ustavi in o deželnem zastopu, to je: deželni red in spremenjeni deželni volilni red, zakon o nedotakljivosti in neodgovornosti poslancev, zakona o izgubi poslanskega mandata, določila o dnevnici in potnini poslancev, cesarski sklep o deželnozbornih predlogih, zakon o razglasjanju deželnih zakonov in naredeb in o

polnovernosti obeh deželnih jezikov, pravilni red deželnega zbora, pravilno navodilo deželnemu odboru in določila o grbu in o deželnih barvah vojvodstva kranjskega.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 12. marca. Poslanska zbornica je danes zopet doživela prav izdaten škandal. Na predlog dr. Ferjančiča kot načelnika justičnega odseka je zbornica takoj vzela v pretres zakon o pristojbinskih olajšavah pri novem dunajskem posojilu. Govorili so Vogler, Schuhmaier, Wrabetz in Lueger. Prišlo je mej nemškimi strankami do prepira, ki se je spremenil v pravi škandal. Letele so najizdatnejše psovke kakor »lump« — »slepar« — »goljuf« itd. Konec je bil, da je prezident poklical podžupana Strohbacha, Schuhmeierja in Gessmanna k redu. Potem je prišel na vrsto budgetni provizorij za meseca april in maj. Doslej sta govorila češki socialc Choc in češki agrarec Steiner. Prihodnja seja bo jutri.

Budimpešta 12. marca. Domo-branski minister baron Fejervary hoče odstopiti, češ, da ne more sedeti v istem kabinetu z novim trgovinskim ministrom Horanszkom, ker se ne strinja z njegovimi političnimi in državno-pravnimi nazori.

Berolin 12. marca. V Wrzešenu je bilo aretiranih več Poljakov. Oficijozno se naznanja, da so ta aretiranja v zvezi z wrzešenskim znanim šolskim škandalom.

London 12. marca. Časopisje se bavi še vedno z Methuenovim porazom. Obsoja se vojna uprava, sicer pa se listi tolažijo, da poraz ne bo imel nasledkov, ker Buri še nobene zmage niso izkoristili.

London 12. marca. Kralj je poklical vojnega ministra Brodricha k sebi in imel z njim jako dolgo posvetovanje zastran položaja v Afriki.

London 12. marca. Iz Afrike došla najnovejša poročila javljajo, da je stanje lorda Methuena postalo jako nevarno.

London 12. marca. Oficijozno se razglša, da Angleži ne bodo zamenjali burskega vodjo Kruitingerja za lorda Methuena.

Novi York 12. marca. Pruski princ Henrik je zapustil Ameriko in se vkrca v Evropo.

Zadnja beseda

gg. Jakobu Mesar, Janezu Legat, Lavrencu Baloh, Janezu Pšenica in Jožetu Vovku na Jesenicah ter Antonu Keržičniku, županu na Breznici — glede na »Odgovor« v šte. 42 »Slovenca« z dne 20. februarja 1902.

Pričakoval sem na svoje »Odprto pismo« po pravici od Vas tak javni odgovor, ki bo dal priliko, pred sodiščem dokazati resnico.

No, Vi ste se tej priliki s svojim »Odgovorom« previdno izognili, pač pa v istem zopet sumničite moje postopanje glede voženj pri zgradbi železnice.

Tudi jaz sem sedaj z Vami na jasnem in zategadelj je moja zadnja javna beseda v tej zadevi sledeča:

Vsakogar, kdor se je drznil doslej ali bi se še drznil odslej trditi, da je katerikoli moj pogovor s komurkoli ali katerikoli moja informacija kriva, da je tvrdka Gross & Bischoff poklicala k nam židovskega voznega podjetnika ali pa, da sem jaz na katerikoli način oškodoval domačine le za en vinar zaslužka, imenujem in bom imenoval lažnika in obrekovalca. In sedaj pred sodišče, kdor ima pogum!

Gg. Jakoba Vovka in Jožeta Pikona sem izpustil iz naslova te izjave, ker sta, kakor sta mi zadržila, njuni imeni prišli brez njune vednosti v Vaš »Odgovor« v »Slovenca«.

Na Jesenicah, 8. marcija 1902.

Alojzij Schrey,
posestnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (592)

Narodovo zdravilo, tako se sme imenovati bolesto utekajoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollove francoske žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih preležanjih. Cena steklenici K 1-90. Po poštenu povziti razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan s varstveno znamko in podpisom. 2 (12-4)

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-2)

Dež. lekarna Milana Leustek-a v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Metereologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
11.	9. zvečer	732 4	0 9	sl. zahod	jasno	
12.	7. jutraj	732 5	— 4 5	brezvetr.	jasno	
	2. popol.	732 3	9 9	m. sever	del. oblak	0 0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 16°, normale: 28°.

Dunajska borza

dné 12. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 65
Skupni državni dolg v srebru	101 40
Avstrijska zlata renta	120 90
Avstrijska kronska renta 4%	99 30
Ogrska zlata renta 4%	120 10
Ogrska kronska renta 4%	97 65
Avstro-ogrsko bančne delnice	1637-—
Kreditne delnice	693 50
London vista	240 10
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 27/2
20 mark	23 45
20 frankov	19 09
Italijanski bankovci	93 55
C. kr. cekini	11 33

Globoke žalosti potrti naznanjamo vsem prijateljem in dobrim znancem prežalostno vest o smrti preblagega soproga in najboljšega očeta, blagorodnega gospoda

Frana Witschl

dež. stavbnega svetnika, odlikovanega z zlatim križcem s krono

ki je po kratki bolezni danes ob pol 5. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajočo mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki dragega ranjcega se bodo v četrtek, 13. marca ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Srebrničah prenesli na mirovdvor sv. Mihaela k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo darovale v župni cerkvi sv. Mihaela. Nepozabneaa pokojnika priporočamo v blag spomin.

Srebrniče, dne 11. marca 1892.

(601) Rodbina Witschl.

Zahvala.

Za nebrojne dokaze prisrčnega sočutja ob bolezni in smrti naše preljubljene, nepozabne matere, gospe

Leopoldine Mulley

udove po c. kr. okr. sodniku in posestnici

za neštevilne krasne vence kakor tudi za mnogobrojno častilo spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo, zlasti zahvaljujemo kar najbolj slavno prostovoljno gasilno društvo na Vrhniki za njegovo udeležbo pri pogrebu.

Vrhnika, dne 11. marca 1902.

(600) Globoko žalujoči ostali.

Dobro izurjena šivilja

se sprejme takoj. (593-2)

Karlovka cesta št. 15.

Svarilo.

Opozarjava svoje cenjene odjemalce, da Edvard Pogačnik junior ni opravičen za naju sklepati kupčije, tem manj pa sprejemati denar. (599)

Ivan Jax & sin

trgovca s šivalnimi stroji v Ljubljani.

Fotografski atelijé
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Iskalohe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjših
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri zunanji naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec slatnine
in srebrnine in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelasta remontoar ura
od gl. 1-90.
Srebrna cilindar rem. ura
od gl. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.

Koroški
rimski vrelec
najfinjša planinska kislavoda,
izkušena pri vsakem nahodu,
posebno otroškim, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (18-10)
Dobiva se v večjih špecerijah, vinskih in deli-
katesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rejnik,
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolzejske ulice št. 16
(v Trnovem) 11
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovratne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade s
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Gos. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopolne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Ma-
rijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga
Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
27 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak v Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolne osonni
vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mo-
horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
3. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru,
poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo
v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m
popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru. (1)

„Narodni tiskarni“
je izšel
v proslavo
Prešernove stoletnice
Prešernov
album.
Cena izvodu K 240, po pošti
12 vinarjev več.
Naročila sprejema
Lav. Schwentner
knjigotržec v Ljubljani.

Nemeblovano sobo
ali sobo s kuhinjo išče samostojna
gospodična od 6. t. m. nadalje.
Oglasila sprejema upravništvo „Slov.
Naroda.“ (562-3)

Špecerijska trgovina
oziroma opremljen prostor se takoj pre-
vzame v Ljubljani ali v okolici.
Ponudbe se prosi pošiljati pod na-
slovom: „Trgovina št. 100, poste
restante, Ljubljana.“ (596-1)

Lepa mesečna soba
(meblovana)
se takoj odda
na Bleiweisovi cesti št. 22, I.

Gospod
se sprejme na hrano in sta-
novanje na Kongresnem trgu
št. 6, I. nadstropje za vodo.

Bčeneec
zmožen slovenskega in nemškega jezika
in s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme
v trgovino z manufakturnim blagom pri
J. Šket-u v Ilir. Bistrici, Notranjsko.

Dobro ohranjeno kolo
„Dürkopp“ se takoj
prav ceno prodaja.
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“. (583-2)

Bilanca
posojilnice v Črnomlju, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, za l. 1901.

Imetje			Dolgovi		
Št.	Kron	h	Št.	Kron	h
1	Posojila	548040 27	1	Deleži: 1794 deležev po 4 K	7176 —
2	Zaostale obresti od posojil.	11053 66	2	Nezdignene obresti od deležev	2541 42
3	Naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih je	312000 —	3	Hranilne vloge	862238 87 K
4	Nezdignene obresti od pri drugih denarnih zavodih nalože- nega denarja od prejšnjih let	10252 47 K 12036 39	4	Kapitalizovane obresti	33059 06 K
5	Inventar v vrednosti	950 —	5	Predplačane obresti od posojil za leto 1902	895297 93
6	Prehodni zneski	304 84	6	Vstopnina, ki pride v rezervni zaklad	4048 —
7	Vrednostni papirji po kurzu 31. decembra 1901.	1297 —	7	Čisti dobiček	180 —
8	Gotovina koncem leta 1901.	15811 61			2502 89
Skupaj			Skupaj		
			911746 24		

Prejemki: 477208 78 K. Izdatki: 461395 17 K. Skupni promet: 938601 95 K.

Bilanca rezervnega zaklada.

Imetje			Dolgovi		
Št.	Kron	h	Št.	Kron	h
1	Hiša v Črnomlju št. 62 v vrednosti	65000 —	1	Brezobrestno izposojilo za zgradbo hiše.	46642 90
2	Hiša na Mavrlu št. 7 z vrtom in trtjem.	5000 —	2	Čisti rezervni zaklad	2544 38
3	Gotovina koncem leta 1901.	20 8 26			
Skupaj			Skupaj		
			72088 26		

Račun zadružnikov:
Koncem leta 1900 je bilo zadružnikov 1235
Leta 1901. jih je izstopilo 31
in ostalo 1204
ker jih je pa leta 1901 pristopilo 45
bilo je koncem leta 1901 zadružnikov 1249

Račun deležev:
1249 zadružnikov ima 1741 deležev à 4 K = 6964 K
31 leta 1901 izstopivših zadružnikov ima 31 „ à 4 K = 124 „
22 v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima še nezdignjenih 22 „ à 4 K = 88 „
Skupaj 1794 deležev à 4 K = 7176 K

Občni zbor je ta račun dne 2. marnja 1902 odobril in potrdil.

Anton Jeršinec l. r. ravnatelj.
Martin Malnerič l. r. odbornik.
Janko Puhek l. r. računskega pregledovalca namestnik.
Avgust Kunc l. r. odbornik.
Franjo Šetina l. r. računski pregledovalec.
Karol Müller l. r. odbornik.

Rokavice
iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste
kakor tudi (2626-30)
kožice za snažiti
v različni velikosti po nizki ceni pri
Alojziju Persché
Pred škofijo 22.

Aug. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zrealit d.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.
Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in kemik
priporoča:
Pristno pripravljeno olje iz kitovih jeter,
prijetnega okusa in dobro delujoče,
1 stekl. 1 K. „u“, stekl. 70 h. — China
železnata malaga, po izprisanem in naj-
boljšem predpisu avstr. farmakopoe,
kri čistilo in krepično sredstvo.
Očevalne kroglice, 1 zav. 80 h. — Pra-
šek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajska
železnica kapljice, 1 stekl. 20 h. 6 stekl.
1 K. — Esenca proti kurjini česem in
obliž, dobro delujoč, po 80 in 40 h. —
Vsa očevala, kroglice in zdravila vsa
potrebna najbolj po ceni. Oddajalec
mnogim bolnišnicam, zdravnikom in
babicam.
**Izdelovanje sodovcev, limo-
nade, sokov itd.**
Skadišče vseh medic. specialitet in
vseh novih in izmišljenih zdravil.
Vse odjave stare trdnice J. Svoboda
ostanajo v veljavi.

Stari trg št. 21.
Pekarija
in slasčičarna
Jakob Zalaznik
Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg št. 32.

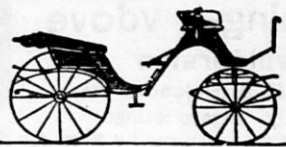
Ostanki
za polovico cene.
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča 10
R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Proda se ali v najem odda hiša s posestvom

na glavnem trgu v Radovljici
pod jako ugodnimi pogoji.

V hiši je gostilna, mesarija in pekarija. — Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.
(574-3)

Svojo bogato zalogo vsakovrstnih najnovejših

VOZOV

priporočam slavnemu občinstvu
po nizki ceni.

Stare, obrabljene vozove jemljem v račun ter sprejemam vsa v mojo stroko spadajoča popravila po najnižji ceni.

Peter Keršič 597-1
zaloga in tvornica vozov
v Šiški pri Ljubljani.

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se uporablja
svetovno znani američanski
briljantni skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Heb (Eger) in Lipsko
lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.

Zlati svetinji: Pariz Le pristen z varstveno znamko „Glebus“ 1 (554-1)
1900, Dunaj 1902. V rudečastih zavojih à 100 gramov vsebine se dobiva povsod.

Tvrdba Ivan Perdan v Ljubljani

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnih
poljskih in vrtnih

semen

po najnižji ceni ter jamči za njih
kaljivost. (586-2)

Mizarji, pozor!

Na prodaj je (548-2)

moderni stroj za obdelovanje lesa

ki je ob enem žaga na jermen,
okrožna pila in stružnica popolnoma v dobrem stanu in po ceni.

Vprašanja na naslov: **A. Stupnik**,
Zdenskavas, Videm - Dobropolje.

Dve mesečni sobi

z opravo se oddasti (546-2)
v Spodnji Šiški hiš. šte. 120.

Dva trgovska učenca

poštenih starišev, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejmeta v dobre trgovske hiše, eden v Ljubljani, drugi na deželi.

Ponudbe sprejme upravništvo »Slov. Naroda«.
(415-22)

Dva brata

mlada in dobro situirana

iščeta

znanja z olikanima gospicama v svrhu ženitve. Premožanje nepotrebno.

Pisma s priloženo sliko in adresno (molčečnost zjamčena) do 17. t. m. pod naslovom: „17 sreča“ poste restante, Ljubljana.
(578-2)

Svetovno znana Puch-kolesa

Edini zastopnik za Kranjsko:

Ernst Speil, mehanik =
trgovec s kolesi

Ljubljana

Turjaški trg. Trnovske ulice. (563-2)

Prodaja hiše v Novem mestu.

Zaradi familijarnih razmer prodam svojo dvonadstropno hišo in veliki vrt. V hiši so prostorne, obokane kleti pod zemljo. V pritličju je stara gostilna; krčmarska obrt na moje ime.

Hišo deli od velikih, obokanih konjskih hlevov in ledenice prostorno dvorišče. Nad hlevi in ledenico se lahko zida cela vrsta sob za tujce. Ta stavba bila je pred leti pivovarna.

Velik vrt nasproti hiše je najlepše stavišče mesta; za gostilniški vrt, velik salon in kegljišče dovolj prostora.

Vse to leži v neposredni bližini okrožnega sodišča, okrajne sodnije, glavarstva, pošte in davkarije; blizu je sejmišče.

Hiša in druga poslopja so v dobrem stavbenem stanju.

Pogoji plačila povoljni. Polovica kupa lahko ostane intabulirana proti 4 1/2 %.

Marija Rozina Skabrné
v Novem mestu. (573-2)

Letovišče „Laverca“.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela od g. Karola Lenče-ta, posestnika in vinskega trgovca na Laverca, njegovo gostilno istotam. Čestitim gostom boder postregla z dobro pijačo ter okusnimi in cenovno nizki jedili. Glasovir je na razpolago. O Veliki noči prične voziti

omnibus

g. Lenče-ta iz Ljubljane na Laverco vsako nedeljo in praznik ob 1/3. uri popoldne od električne postaje „Vojaško strelišče“, ter se bode vračal, kadar se oglasi poln voz izletnikov.

Za obilen obisk se toplo priporočam

z velespoštovanjem

Marija Gertscher
gostilničarka. (534-3)

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani 10

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

„K Amerikancu!“
je geslo v Ljubljani za domačine in tujce.

To je namreč dné 1. marca t. l. otvorjena

nova trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

Tam bode v zalogi raznovrstno

blago za dame, svilnato, platneno in pletilno blago ter blago za moške obleke

v dosedaj neprekosni izberi in ceni.

Nihče naj ne zamudi ogledati si ob priliki prave znamenitosti v izložbnih oknih.

Pozornost
pa zlasti obuja (487-5)

velikanska zaloga preprog

kojih bogata izber in čudovito nizke cene nadkriljujejo vse, kar se je kedaj videlo.